

**MINISTERIEEL BESLUIT HOUDENDE
BESCHERMING ALS MONUMENT, STADS- OF DORPSGEZICHT**

**DE VLAAMSE MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING EN RUIMTELIJKE
ORDENING,**

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, I, 7 ;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001 en 21 november 2003;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 27 juli 2004 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 15 oktober 2004;

Gelet op het ministerieel besluit van 05 september 2003 houdende ontwerp van lijst van voor bescherming vatbare monumenten, stads- en dorpsgezichten;

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 02 december 2004,

BESLUIT :

Artikel 1. Wordt beschermd, overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001 en 21 november 2003:

1° Wegens de historische, socio-culturele en volkskundige waarde:

- als monument:

Kapel van Onze-Lieve-Vrouw van Bijstand , gelegen te

Peer (Kleine-Brogel), Vliegveldlaan z.nr.;

bekend ten kadaster:

Peer, 2e afdeling, sectie B, perceelnummer 58A.

Art. 2. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het gezamenlijk voorkomen en de onderlinge samenhang van de volgende intrinsieke waarden gemotiveerd:

De historische waarde van de kapel:

De *Kapel van Onze-Lieve-Vrouw van Bijstand* draagt ook de naam *Giliskapelleke*, naar een voormalige, nabijgelegen winning "De *Giliskens*", die wordt aangeduid op de Ferrariskaart (1771-77), of ook *Teutenkapelleke*, omdat volgens de overlevering de teuten van Luiksgestel, Bergeik ..., die over Kleine-Brogel naar Hongarije reisden, in dit bedehuisje kwamen bidden. Ook werd de kapel druk bezocht door kooplui in schapen en paarden, die langs deze route hun vee, dat ze in Holland gekocht hadden, in de Kempen aan de man brachten. Volgens literaire bronnen werd de kapel opgetrokken in 1892 door Maria Hendrika (1843-1903), ongehuwde dochter van koopman en landbouwer Hendrik Leyssen, circa 1840 eigenaar van genoemde winning, confer de geschilderde inscriptie op paneel boven de deur. Het bedehuisje vervangt een bouwvallig geworden, in 1891 afgebroken, ouder bedehuisje dat aan de overzijde van de weg stond en wordt aangeduid op de Ferrariskaart (1771-77).

Traditionele elementen zijn de baksteenbouw onder leien bedaking met aandak en schouderstukken, het rondboogportaal met korfboogdeur, de ritmerende lisenen en spitsboogvensters van de zijgevels en de met een overhoekse muizentand afgelijnde spaarvelden van de driezijdige sluiting, alsook de overkluizing door middel van een spits tongewelf.

De socio-culturele en volkskundige waarden van de kapel :

Bij de omgang van de H. Sacramentsprocessie, is er zegening en feestelijke opsmukking van de kapel, die door vier linden wordt beschaduwed. Het witbeschilderd houten altaar met baldakijn rustend op getorste zuilen draagt volgende inscriptie: O.L.V./VAN BIJSTAND/B.V.O. Deze elementen wijzen op een eeuwenlange volksdevotie, die tevens verband houdt met de teutenhandel in deze streek en de doortocht van kooplui van schapen en paarden.

Art. 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

- A. De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994).

Brussel,

16 AUG 2005

Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening,

Dirk VAN MECHELEN